

Eesti Mets

METSANDUSAJAKIRI • ILMUNUD AASTAST 1921

SUVI 2/2018

Linnud pesitsevad

**metsas kõikjal – nii puudel
kui ka maapinnal**

**Kuuldused laiuvatest puupõldudest on liialdatud
Päästeamet soetab metsapõlengute tarvis tehnikat
Kuusk annab süüa ja juua**

HIND 4.90 €

9 771406 665001

2 **Juhtkiri**
Raierahu metsaseadusse?

3 **Uudised**

4 ENN PÄRT
Kuuldused laiuvatest puupõldudest on liialdatud

25 aastat on üks inim põlv, mitte väga pikk ajalõik, kuid piisav selleks, et teha väike tagasivaade metsas toimunule.

8 VIIO AITSAM
Toomingale on ilmunud kottis marjad ja tühjad võrgendipesad

Talvine niiskus ja kevadine kuivus on põhjustanud Rapla kandis iselaadseid üllatusi.

10 AIN ALVELA
Päästeamet soetab üha tehnikat, et seista sirgeselgelt metsapõlengute vastu

Päästeamet on tõhusalt täiendanud tehnikat ja varustust, mis mõeldud just päästetööde jaoks maastikel, sealhulgas metsatulekahjude kustutamiseks.

14 AIN ALVELA
Hunt tuleb karja, kui teda sealt eemale ei peletata

Tänavusel jahiaastal püüti hundijahti korraldada esmakordselt looduslike iseärasusi arvestades.

18 MERLE RIPS
Rakvere metsaühistu tuleb appi, aga boss on ikka metsaomanik

Umbes pooled ühistu liikmed saavad ise kõigi töödega hakkama.

21 MERLE RIPS
Sinijärve metsas toimetamine toob tervise tagasi.

24 VIIO AITSAM
Kuusk annab süüa ja juua

Kuuse okastest ja võrsetest saab salve, siirupeid, tinktuure. Neid valmistavad Eestis paljud kodused katsetajad ja väiketootjad.

28 **Arvamus**
MARI KARTAU
Kuidas jõuda kokkuleppele?

30 JÜRGEN AOSAAR, VEIKO URI
Hall-lepikud enamasti seovad süsinikku

Lageraied hall-lepikutes ei kujuta endast keskkonnamiski lämmastiku ja süsinikuringe seisukohast.

38 KARL ADAMI
Linnud pesitsevad metsas kõikjal – nii puudel kui ka maapinnal

44 **Loodusemees pajatab**
VAHUR SEPP
Aasta lind metsis on tuntuks saanud isalindude uhkete mängudega

Kindlatest rituaalidest koosneva mänguga avaldavad metsisekuded kanadele muljet. Kana valib, kellest saab selle aasta tibude isa.

46 IRJE MÖLDRE
Ka metsamajandajast sõltub elurikkaks jäämine

50 HEINO KASESALU
Eesti metsatehnikumi töö Lübeckis piirdus ühe lennuga

52 HELDUR SANDER
Sangaste metsaparki lisandus saja aastaga (1808–1918) rohkelt liike

58 **Terviserubriik**
Väike süst päästab entsefaliidist

60 **Poster**
KAIDO HAAGEN

62 **Vahva leid**
KRISTIINA VIIRON
Külmkappi kaunistab vineerist magnet Anne

63 **In memoriam**
Ülo Mathiesen
14.08 1922 – 5.05. 2018

64 **Üks küsimus, üks vastus**
Käesoleva aasta 15. september on päev, mil vabatahtlikud üle ilma hakkavad oma riigis koristama. Mis siis täpsemalt kavas on ja kus koristatakse sel päeval Eestis?

Vastab Teeme Ära SA maailmakoristuse Eesti kommunikatsioonijuht Heidi Hanso

Toimetus:

PEATOIMETAJA
KRISTIINA VIIRON

tel 5199 1549
faks 610 4109

kristiina@loodusajakiri.ee

VASTUTAV VÄLJAANDJA

RIHO KINKS
riho.kinks@loodusajakiri.ee

KEELETOIMETAJA

MERLE RIPS
merlerips@hotmail.com

VÄLJAANDJA:

MTÜ Loodusajakiri
Endla 3, 10122 Tallinn, 610 4105
www.loodusajakiri.ee
www.facebook.com/EestiMets

TELLIMINE

www.tellimine.ee

617 7717, tellimine@expresspost.ee

REKLAAMJUHT

HELEN LEHISMETS

tel 610 4106

reklaam@loodusajakiri.ee

KÜLJENDUS

RAUL KASK

raul@ww.ee

TRÜKK AS Printall

KESKONNAINVESTEERINGUTE
KESKUS

Ajakiri ilmub

Keskonnainvesteeringute Keskuse
toetusel

Kaanefoto:
Karl Adami

Väike-
lehelind

Raierahu metsaseadusse?

Loodusfotograaf ja linnuhuviline Karl Adam lausub käesoleva ajakirjanumbri lindude pesitsemisest pajatavas loos järgmist: „Suvised raie käigus toimub suhteliselt ulatuslik verevalamine, mida ei saa õigustada ütle misega – mida ei näe, seda pole olemas.”

Karl ei väida nii puhtalt emotsioonist ega toetu kuskilt loetule – eelmisel suvel valis ta välja ühe ligi 2,7 hektarit suure metsatuka ning otsustas üles otsida ja kindlaks teha kõik seal pesitsevad linnud.

Ligi kolme kuu jooksul, mil Karl metsatukka oma pilgu all hoidis, kohtas ta seal 42 linnupaari 23 liigist. Esindatud oli ligi veerand metsas elavatest liikidest! Seda kõigest 2,7hektarilisel maa-alal.

Lindude pesi jagus seal kõikjale – nii puulatva, okstele, puuõõnsusse kui ka maapinnale. Sageli oskuslikult varjatuna, nii et looduses liikuma harjunud meeski pidi kogemata laanepüü pesale peale astuma.

Nii nagu putukate elu on inimsilmale sageli väga varjatud ja saab nähtavaks alles siis, kui sellega nimme tegeleda, on ka enamike lindude pesitsemine (ega kõik vanalinnudki end naljalt näita) inimese pilgule nähtamatu. Seetõttu võibki metsa minnes tunduda, et paljudest neid pesitsejaid siin ikka on ja ega neile raiega suurt liiga tehtagi.

Tänavu kevadel on raierahu vajalikkusest palju räägitud. Ehk oleks Eestil tõesti aeg näidata eeskujuna ja panna raierahu – ornitoloogid soovivad kolmekuulist, mis algab 15. aprillil – metsaseadusse? Päril lausalist vaikust sellega silmas ei peetaks, näiteks valgustusraiet, väljavedu ja muud seesugust võiks ikka teha.

Või piisaks siiski ühiskondlikust kokkuleppest? Paljude metsa ülestöötajate jaoks ju piisab.

Ühtlasi ei saa alahinnata põllumajanduse mõju pesitustele, sest esimesi niitmisi tehakse mais-juunis. Tõsi, põllurahu päris kehtestada ei saa, küll aga on võimalik niita nii, et lindudele tehtaks võimalikult vähe kahju. See tähendab niitmist servast, mitte keskele kokku, sest sinna, kasvava rohu sisse need, kel tiivad veel ei kannu, põgenevad ja lõpuks ka hukka saavad.

Võrdselt raierahuga tuleks arutada ka seda, kuidas suunata põllumehe lindude pesitust võimalikult vähe mõjutama.

Kristiina Viiron

Foto: Terje Lepp